

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/106/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013201817
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1013201817.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Violy Takáčovej, v právnej veci žalobcu: U.. Z.. R. D., bytom v U., F.. XX, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia zo dňa 12. augusta 2013 č. UPS/USI/SSVOPHN/BEZ/2013/31, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. mája 2014 č. k. 6S 241/2013-31, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. mája 2014, č. k. 6S/241/2013-31 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 30. mája 2014, č. k. 6S 241/2013-31 podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil preskúmané rozhodnutie žalovaného zo dňa 12. augusta 2013 č. UPS/USI/SSVOPHN/BEZ/2013/31 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Uvedeným rozhodnutím žalovaný oznámil žalobcovi, že jeho odvolanie podané elektronickým prostriedkom (e-mailom) bez zaručeného elektronického podpisu nebolo podané zákonným spôsobom, preto nevyvolalo procesné účinky voči rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu.

Krajský súd z administratívneho spisu zistil, že Úrad vydal v preskúmanej veci rozhodnutie zo dňa 16. mája 2013 č. BA3/RPHN/SOC/2013/12130-046, ktorým žalobcovi bola odňatá a zastavená výplata preddavkovo poskytovanej dávky a príspevkov v sume 118,30 eur mesačne so spätnou platnosťou od 1. decembra 2012. Toto rozhodnutie žalobca osobne prevzal dňa 22. mája 2013. Dňa 5. júna 2013 žalobca zaslal Úradu odvolanie elektronickými prostriedkami (e-mail) bez zaručeného elektronického podpisu, ktorý ho obdržal, text vytlačil a založil do administratívneho spisu, avšak ponechal podanie bez ďalšej registrácie (chýba prezenčná pečiatka správneho orgánu, dátum, číslo evidencie podania a iné spisové náležitosti). Z obsahu e-mailového podania je identifikovateľný autor podania - žalobca, predmet -

odvolanie proti rozhodnutiu č. BA3/RPHN/SOC/2013/12130-046 zo dňa 16. mája 2013, ktorého obsah je uvedený v prílohe a v prílohe je daný návrh vo veci. Žalobca v podaní zrozumiteľne uviedol, že uvedené odvolanie doručí ešte v písomnej forme v lehote 3 dní a záverom e-mailovej komunikácie uviedol svoje priezvisko. Následne žalobca doručil odvolanie (totožné ako v prílohe e-mailu), podľa prezenčnej pečiatky Úradu dňa 7. júna 2013, evidované pod EČ 2013/149737, číslo spisu 12130-047. Žalovaný listom zo dňa 12. augusta 2013 zaslal žalobcovi odpoveď na písomné odvolanie, v ktorom uviedol, že odvolanie bolo podané oneskorene a odôvodnil svoje zistenie.

Krajský súd mal za preukázané, že žalobca využil jednu zbežných foriem elektronickej komunikácie s Úradom, pričom si bol evidentne vedomý toho, že pri tejto forme písomnej komunikácie jeho podpis nemá charakter elektronického podpisu v zmysle zákona č. 215/2002 Z. z., keďže považoval za potrebné ešte písomne ho osvedčiť, čo do troch dní aj vykonal.

Preto podľa názoru súdu odvolanie podal včas, t.j. do 15 dní od prevzatia rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu.

Súd prvého stupňa žalobcovi nepriznal náhrada trov konania s odôvodnením, že žiadne trovy neuplatnil a ani zo spisu nevyplýva, že by mu nejaké aj vznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal žalovaný odvolanie. Predovšetkým namietal, že procesne postupoval v zmysle § 19 ods. 1 správneho poriadku. Uviedol, že zákon o správnom konaní ustanovuje formu, akou možno uskutočniť procesný úkon voči správnomu orgánu (podanie). Táto forma musí byť zo strany podávateľa dodržaná, inak podanie nemôže vyvolať procesné účinky. Zákon v tejto súvislosti rozoznáva písomnú formu, ústnu do zápisnice alebo písomnú formu vykonanú elektronickými prostriedkami, podmienkou však je, aby podanie bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom v zmysle §§ 4 a 3 zákona č. 215/2002 Z. z. Žalovaný odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu podal elektronickými prostriedkami dňa 6. júna 2013, teda pri podaní mal postupovať podľa § 19 ods. 1 správneho poriadku. V tomto ustanovení je explicitne stanovený postup prijatia pošty v elektronickej forme. Takáto elektronická pošta musí obsahovať zaručený elektronický podpis, teda nie jednoduché uvedenie mena a priezviska odosielateľa na záver e-mailovej komunikácie, alebo podpisový vzor, ktorý sa automaticky pripojí k odosielanej e-mailovej správe, alebo akékoľvek iné znaky a označenia, ktoré zmluvné alebo iné strany považujú za identifikačný kód, v súlade s ktorým sú schopné identifikovať odosielateľa. Podľa názoru žalovaného žalobca pri podaní odvolania postupoval v rozpore s § 19 ods. 1 správneho poriadku, keďže e-mailovú správu neopatrili zaručeným elektronickým podpisom. Preto ma za to, že žalobca zákonným spôsobom odvolanie nepodal. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny. Uviedol, že jeho odvolanie zo dňa 5. júna 2013 podané elektronickým prostriedkom bez zaručeného elektronického podpisu spĺňa podmienky zakotvené v § 19 ods. 1 správneho poriadku, lebo sú zachované náležitosti písomnej formy podania v zmysle § 40 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon urobený elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Podané odvolanie bolo dostatočne určité čo do obsahu a podpísané žalobcom jeho elektronickým podpisom a odoslané z jeho oficiálnej elektronickej adresy, pričom aj z textu samotného odvolania priamo vyplývala skutočnosť, že odvolanie je podávané žalobcom. Žalobca má za to, že uvedené podanie vyvolalo procesné účinky riadne a včas podaného odvolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250a ods. 2, § 214 ods. 2 O.s.p. s tým, že termín verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na Úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 31. marca 2016 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu s poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedenú v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby najvyšší súd v preskúmvanej veci nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti spolu s právnymi závermi krajského súdu, sa vo svojom odôvodnení obmedzil na doplnenie dôvodov na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu súdneho spisu zistil, že žalobou podanou dňa 11. októbra 2013 na Krajskom súde v Bratislave sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného a to listu zo dňa 12. augusta 2013, označeným ako „odpoveď na odvolanie“, ktorým žalovaný oznámil, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zo dňa 16. mája 2013 č. BA3/RPHN/SOC/2013/12130-46 nadobudlo právoplatnosť dňa 6. júna 2013, pretože žalobca podal odvolanie písomnou formou v podateľni úradu dňa 7. júna 2013, teda až po uplynutí lehoty stanovenej zákonom. Preto právoplatné rozhodnutia o dávke a príspevkoch v hmotnej núdzi nepreskúmava.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 19 ods. 1 správneho poriadku podanie možno urobiť písomne alebo ústne do zápisnice, alebo elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona. Možno ho urobiť aj telegraficky alebo telefaxom; také podanie obsahujúce návrh vo veci treba písomne alebo ústne do zápisnice doplniť najneskôr do troch dní.

Podľa § 19 ods. 2 správneho poriadku podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu. Z podania musí byť zrejmé, kto ho podáva, akej veci sa týka a čo sa navrhuje. Osobitné právne predpisy môžu ustanoviť jeho ďalšie náležitosti. Pokiaľ podanie nemá predpísané náležitosti, správny orgán pomôže účastníkovi konania nedostatky odstrániť, prípadne ho vyzve, aby ich v určenej lehote odstránil; súčasne ho poučí, že inak konanie zastaví (ods. 3).

V § 19 správneho poriadku sa ustanovuje, akú formu má mať procesný úkon (podanie), ktorý podávajúca osoba uskutočňuje voči správnomu orgánu v správnom konaní, aby jej podanie malo sledované procesné účinky. Zákon rozoznáva písomnú formu (list), ústnu do zápisnice (§ 22) alebo elektronickým podaním podpísaným zaručene elektronickým podpisom v zmysle osobitného zákona. Tieto formy podania sú rovnocenné a je len na osobe uskutočňujúcej procesný úkon, ktorú formu si zvolí. Ak osoba uskutoční podanie telegraficky alebo telefaxom a súčasne ide o podanie obsahujúce návrh vo veci, musí byť takéto podanie doplnené písomne alebo ústne do zápisnice. Doplnenie je v tomto prípade len „potvrdením“ podania v celom rozsahu a musí byť uskutočnené v lehote troch dní. Na doplnenie podania správny orgán nevyzýva. Na podania, ktoré neboli doplnené v zákonnej lehote, sa neprihliada (akoby neboli podané).

Podľa § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon urobený telegraficky, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Písomná forma je zachovaná vždy, ak právny úkon urobený elektronickými prostriedkami je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom alebo zaručenou elektronickou pečaťou.

Podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej

mediach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo-hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona tak, aby bol zabezpečený ústavne konformný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je súčasťou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Práve tu je ťažisko činnosti správneho súdnictva, pretože dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl.7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva a Európskej únie.

Podľa názoru odvolacieho súdu podanie elektronickým prostriedkom - počítačom, ak je v ňom jednoznačne zachytený obsah právneho úkonu a určená konajúca osoba, spĺňa náležitosti technického podania obdobne ako podanie uskutočnené telegraficky alebo telefaxom. Správny poriadok v § 19 ods. 1 v druhej vety podanie elektronickým prostriedkom (počítačom) neuvádza avšak formu právneho úkonu vykonaním elektronickým prostriedkom pripúšťa Občiansky zákonník v § 40 ods. 4. Odvolací súd pokladá za vecne správne stanovisko súdu prvého stupňa, že k výkladu právnych predpisov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona a to ani v prípade, keď text sa môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona. Vzhľadom k uvedenému právnou úpravu ustanovenú v právnej norme § 19 správneho poriadku nie je možné vykladať dogmaticky, ale v zmysle článku 152 ods. 4 Ústavy SR, keďže nie je možné jej formálnym výkladom zamedziť uplatnenie práv účastníkom v konaní pred orgánom verejnej správy.

V prejednávanej veci žalobca rozhodnutie žalovaného zo dňa 16. mája 2013 č. BA3/RPHN/SOC/2013/12130-046 prevzal 22. mája 2013. Pätnásťdňová lehota pre podanie odvolania začala plynúť dňom 23. mája 2013 a skončila štvrtok 6. júna 2013. Žalobca podal 5. júna 2013 elektronické podanie počítačom, e-mailom (bez použitia elektronického podpisu). Z obsahu tohto podania neho jednoznačne vyplýva prejav vôle odosielateľa, podanie odvolania proti rozhodnutiu č. BA3/RPHN/SOC/2013/12130-046, s tým, že súčasne prílohou tohto podania bol aj text odvolania. Táto písomnosť zo dňa 5. júna 2013 bola, doručená dňa 7. júna 2013 žalovaného, teda v trojdňovej zákonnej lehote. Vychádzajúc z ústavných princípov žalobca dodržal zákonnú lehotu písomnej formy právneho úkonu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pokladal za vecne správny právny záver Krajského súdu v Bratislave v napadnutom rozsudku, že žalovaný síce zistil riadne skutkový stav veci, ale vyvodil z neho nesprávne právne závery.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu v Bratislave potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p., § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Žalobca mal v odvolacom konaní úspech, a preto mu vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Pretože v odvolacom konaní žalobcovi žiadne trovy nevznikli, resp. ich výšku v zmysle § 151 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 v zákonnej lehote nevyčísliť, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostředek n i e j e přípustný.